

Kungsgatan

En bild på Kungsgatan runt 1890-talet och är fotograferad från Caroliskolan. Fortfarande på 1700-talet var fasadpanelen troligen av ohyvlade bräddor och rödfärgade. Bräddtaken var ersatta med torvtak och bebyggelsen var tät med smala gator och brandrisken var påtaglig och det förstod boråsarna. Vissa regler hade införts om regelbunden besiktning och sotning av skorstenar och krav på brandutrustning. Under 1700-talet uppstod några tillbud med skadorna kunde begränsas. När staden i december år 1822 åter igen drabbas av en stadsbrand så jämnades staden i stort sett efter marken. Endast ett fåtal hus klarade sig, de flesta i området norr om Yxhammarsgatan. Återuppbyggnaden påbörjades snabbt och samtidigt med detta beslutade man om att vissa gator skulle breddas. Gatubreddningen blev dock halvhjärtad och redan fem år senare i juli år 1827 brann staden ner till grunden igen. Kvar stod ett 30-tal privathus, Carolikyrkan, prästgården samt de intilliggande skolhusen vid Skolgatans västra avslutning. Från tiden före bränderna år 1822 och år 1827 finns numera endast Brännerigården, Carolikyrkan och Nymanska gården som flyttades till Ramnaparken. Ingen bebyggelse från den tidiga industriverksamheten är bevarad.

Återuppbyggnaden efter 1827-års brand blev en långsam historia än efter tidigare bränder. Ekonomiskt var staden redan tyngd av 1822-års brand och lånevillkoren från statens sida blev denna gång inte lika generösa. Först kring år 1850 kan man anse att Borås nya grundläggning var avslutad. Omedelbart efter branden upprättades en ny regleringsplan/stadsplan som innebar en kraftig breddning av flera gator samt att Hötorget skapades, Allégatan, Yxhammarsgatan och Lilla Brogatan fick sina nuvarande bredder. Stora Torget växte och Lilla Torget tillkom som låg där som man byggde Handelsbanken. Mellan Lilla Torget och Stora Torget byggdes ett nytt Rådhus, en sträng byggnadsordning infördes år 1830 som kom att följas noggrant vid återuppbyggnaden.

Trähusen fick härnäst inte vara högre än en våning plus vindsvåning ovanpå en stensockel som inte fick överstiga två alnar (ca 1,2 meter) och taken skulle beläggas med tegel eller skiffer. De förnämsta handelsgårdarna låg utmed stadens huvudgator, Österlånggatan och Stora Borgatan. Här fanns gårdar som tillhörde framgångsrika handelsmän och så kallade storhantverkare. Handelsgårdarna vände sina representativa och omsorgsfullt utformade framsidor mot dessa gator, medan baksidorna mot Allégatan och Lilla Brogatan fick enklare fasader.